

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Expedita Juris Divini, Natvralis, Et Ecclesiastici Moralis Expositio

Tamburini, Tommaso

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Quid sit Dispensatio? Caput. I.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40132

§. III.

Qui putans impedimentum adesse cum tamen non adsit, an valide contrahat?

DE hac quaestione commodius agemus infra Tract. 4. c. 2. §. 2.

§. IV.

Quam peccam incurrant contrahentes cum impedimento?

BREVIter. Præter peccatum, quando adest impedimentum solum impediens, & præter peccatum, & invaliditatem Matrimonii, quando adest impedimentum dirimens, nulla pœna ipso facto universaliter incurritur ab impeditis, Matrimonium, non prævia dispensatione, contrahentibus.

Dico (universaliter) nam incurritur ex-

communicatio ipso facto, sed non reservata in iis casibus, qui habentur in Clementina unica de consanguinitate, his verbis:

Eos, qui scienter in gradibus consanguinitatis, & Affinitatis Constitutione Canonica interdicti, aut cum Monialibus contrahere Matrimonium non verentur, nec non Religiosos, & Moniales, & Clericos in Sacris constitutos Matrimonium contrahentes, excommunicationis sententia, ipso facto, decernimus subjacere.

Cum autem hæc Constitutio alia Impedimento non meminerit, ad illa ex Regula Generali, quod odia sunt restringenda, extendi nequaquam debet. Ita Averfa. a Unde ex eodem principio rectè Pontius b docet, hac excommunicatione non affici eos, qui cum obstringantur vinculo Cognationis legalis, vel spiritualis Matrimonium inter se contrahunt, quia Constitutio solum meminit Consanguinitatis, & Affinitatis.

a Comp. g. 9. de mat. sac. p. 7. Deum. b Pont. 7. matr. 41. n. 3.

TRACTATUS SECVNDVS DE DISPENSATIONE IMPEDIMENTORVM MATRIMONII.

CAPUT I.

Quid sit Dispenfatio, & qua ratione interpretanda?

2 Gloss. C. Requiritis 1. qu. 7. V. ut pleriq. & ap. Sac. li. 8. matr. d. 1. nu. 2. Castrop. T. 1. tr. 3. d. 6. p. 1. n. 2. alitque ap. Dian. p. 2. tract. 3. Res. 1. C. 1. de filii præs. in 6. Sanc. lo. ci.

DISPENSATIO est iuris a relaxatio facta cum cognitione cause ab eo, qui potest relaxare. Clarius: Est actus Iurisditionis, quo, pro aliquo peculiari casu, vel persona, tollitur obligatio alicujus legis, ea lege interim in suo robore pro aliis remanente.

2. Hæc igitur dispensatio strictè b est interpretanda, salva semper proprietate verborum. Ratio est, quia natura dispensationis est

contra jus commune, illud enim tollit pro aliquo casu, vel persona particulari; ergo est odiosa juri, atque adeò bono communi, propter quod latum est jus; ergo quanto minus potest, debet extendi.

3. Hinc sequitur, etiam dispensationes Matrimoniales, de quibus loquimur, debere strictè interpretari: jam enim etiam ipsæ vulnerant jus commune, & ita sustinet communis opinio. Nihilominus Merolla d cum aliis e tenet, has largam habere interpretationem. n. 30. Ratio est, inquit, quia ex communi doctrina, d Merolla quando per aliquam dispositionem redimus T. 2. ad observantiam juris, illa dispositio non est odiosa juri, sed illi favens, quia jam illud servat: Sed per Dispensationes Matrimoniales redimus ad jus natura, concedentis amplissimam

2 D. 2. 17. 32. b. 5. c. d. S. u. de 1. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62.

nam libertatem in Matrimonii; ergo odio-
se illæ non sunt, adeoque, nec strictè intelli-
genda: Bono autem communi largæ hæc in-
terpretatio nocere, dicenda non est, quando-
quidem favet primordiali hominum libertati
in Matrimonii contrahendis.

4. Hæc Merolla opinio nimis probat,
ideoque probat nihil, probat enim omnem
dispensationem habere largam interpretationem,
quia hæc semper favet hominum primordiali
libertati. Ad argumentum ergo ipsius, con-
cessa Major, neganda est Minor, nam Jus na-
turæ, non præcipit, sed solum non prohibet
Matrimonia, ad quæ Natura ipsa propendet,
Si ergo à jure positivo aliqua ex illis, ob com-
mune bonum, prohibentur, (ut certè prohi-
bentur) sanè in casibus deinde, in quibus pro
aliquo ex his prohibitis, dispensatur, jus, &
bonum commune violabitur.

5. Quando dispensatio æquivaler legi
communi, qualis est dispensatio, quæ clauditur
in jure communi, vel quæ conceditur
communitati, largam profectò habet inter-
pretationem, sed absque admiratione, quia
tunc per illam jus commune non vulneratur,
sed immò jus constituitur. Lege hæc, & simi-
lia apud Dianam, & aliosque citates.

CAPUT II.

De Potestate dispensandi,

1. **P**otestas, quam quis habet, sive ordi-
nariam, sive delegatam, sed generali-
ter alicui concessam dispensandi
cum omnibus, est late à interpretanda. Ratio
brevis est, quia potestas ad dispensandum non
est contra jus, nec in alterius præjudicium,
immò bono communi favent, siquidem bo-
num est commune, adesse eos in Republica,
qui subditis consulere per dispensationem
possint. Aliquas limitationes vide apud eun-
dem Sanchez. c.

2. Dixi (generaliter, & cum omnibus) nam
si hæc potestas dispensandi concedatur alicui
per modum mandati, ut solet pro dispensa-
tionibus Matrimonialibus, in quibus sic v. gr.
dicit Pontifex Delegato: *Dispenses cum Petro,*
si ejus preces veritate nitantur, vel quamvis po-
tissima hæc, vel similia verba non apponan-
tur, tamen concedat Princeps Delegato pote-
statem dispensandi solum cum aliqua pecu-

liari persona, si, inquam, sic potestas dispen-
sandi concedatur, erit strictè à interpretanda. d. Sanc. l. 8.
Ratic, st, quia in hoc casu, concessio potesta-
tis, vel est inchoata dispensatio, vel speciatim
relata ad peculiarem dispensationem, & con-
sequenter juxta prædicta, esse stricti juris de-
bet. Sit exemplum illud, quod affert Conra-
dus: Concedit absolute Pontifex Delegato,
seu executori potestatem dispensandi super
quarto gradu consanguinitatis in favorem
verbi gratia Titii: Delegatus autem invenit,
quartum ejusmodi gradum esse verbi gratia,
in eo duplicem, hoc est, ex duobus stipitibus
esse Titium, & Bertam consanguineos, haber
ne executor potestatem dispensandi in utro-
que gradu? Sanè non habet, quia cum hæc
potestatis concessio facta sit pro peculiari ca-
su, & persona, strictè est interpretanda. Qua-
re intelligenda erit de uno quarto gradu, ni-
mirum proveniente ab uno stipite, non verò
ex duobus, vel pluribus.

CAPUT III.

De Potestate dispensandi Impedimenta
Matrimonii, quæ residet in Sum-
mo Pontifice. Re-
missivè.

1. **E**am amplissimè residere in Summo
Pontifice, sed quoad ea impedimen-
ta, quæ non sunt de Jure naturæ, sive
impedientia, sive dirimentia, res est indigna,
de qua dubitetur. De jure autem naturæ cer-
tò esse, diximus supra, impedimentum ex er-
rore personæ, ex ligamine, ex impotentia per-
petua, ex consanguinitate in primo gradu re-
ctæ lineæ. Adde ex impedientibus, Sponsalia,
quia esset præjudicium alterius ex Sponsis,
nisi fortè Summus Pontifex, ut Judex, illa
sponsalia propter legitimam causam declaret
irrita, vel esse dissolvenda.

2. Hæc sunt clara. Illud est controversum.
An Pontifex possit dispensare in radice Ma-
trimonii; id quod cum ad frequentem pra-
xim non pertineat, videatur, quando
erit opus, apud Sanchez, &
aliosque.

c. Sanchez. l.
8. matr.
d. 7. nu. 4.
Molin. d.
624.
Comin. d.
33. sub. 4.
Perez. d.
44. sec. 5.
G. Hurt. d.
26. matr.
diff. 1. n. 5.
& ex In-
visperitis.
Marc.
Curiell.
Tr. 1. de
Donatio.
d. 2. parti-
cula 6.
no. 33. &
praesertim
nu. 100.